

LIGJ
Nr. 35/2014

**PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
DHE MBRETËRISË SË BELGJIKËS PËR MBROJTJEN SHOQËRORE**

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Mbretërisë së Belgjikës për mbrojtjen shoqërore.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.
Miratuar në datën 3.4.2014

Shpallur me dekretin nr. 8545, datë 21.4.2014 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani

SHTOJCA 2

MARRËVESHJE
**PËR MBROJTJEN SHOQËRORE NDËRMJET MBRETËRISË SË BELGJIKËS DHE
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

Mbretëria e Belgjikës dhe Republika e Shqipërisë, me dëshirën për të ndërtuar marrëdhënie të ndërsjella ndërmjet dy vendeve në fushën e sigurimeve shoqërore, vendosën të lidhin një Marrëveshje për këtë qëllim dhe ranë dakord për sa më poshtë:

PJESA I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Përkufizime

1. Për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje:

a) Termi “Belgjikë” nënkupton Mbretërinë e Belgjikës; Termi “Shqipëri” nënkupton Republikën e Shqipërisë.

b) Termi “territor” nënkupton:

Në lidhje me Belgjikën, territorin e Mbretërisë së Belgjikës;

Në lidhje me Shqipërinë, territorin e Republikës së Shqipërisë.

c) Termi “legjislacion” nënkupton ligjet dhe rregulloret për sigurimet shoqërore, të specifikuar në nenin 2.

d) Termi “autoritet kompetent” nënkupton ministrat, secili në masën që është përgjegjës në lidhje me zbatimin e legjislacionit të specifikuar në nenin 2.

e) Termi “agjenci” nënkupton institucionin, organizatën apo autoritetin me përgjegjësi të plotë apo të pjesshme për zbatimin e legjislacionit të specifikuar në paragrafin 1 të nenit 2.

f) Termi “agjenci kompetente” nënkupton agjencinë që përgjigjet financiarisht për përfitimet.

g) Termi “periudhë sigurimi” nënkupton:

sa i përket Belgjikës, çdo periudhë të njohur si të tillë në legjislacionin belg, sipas të cilit kjo periudhë është plotësuar, si dhe çdo periudhë të njohur si ekuivalente me një periudhë sigurimi sipas këtij legjislacioni;

sa i përket Shqipërisë, çdo periudhë kontributi, periudhë punësimi, aktivitet profesional dhe çdo periudhë e njohur si ekuivalente me një periudhë sigurimi sipas legjislacionit shqiptar.

h) Termi “përfitim” nënkupton çdo pension, çdo përfitim në natyrë apo në para, të parashikuar nga legjislacioni i secilit prej shteteve kontraktuese, përfshirë çdo shtesë apo rritje të aplikueshme sipas legjislacionit të specifikuar në nenin 2.

i) Termi “anëtar i familjes” nënkupton çdo person të përkufizuar apo të njohur si anëtar i familjes apo të përcaktuar si anëtar i familjes nga legjislacioni në bazë të të cilit jepen përfitimet apo në rastin e referuar në nenin 14, nga legjislacioni i shtetit kontraktues, në territorin e të cilit ka vendqëndrimin ky person.

j) Termi “vendqëndrim” nënkupton vendin ku një person ka vendqëndrimin e zakonshëm.

k) Termi “qëndrim” nënkupton vendqëndrimin e përkohshëm.

2. Çdo term që nuk është parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni ka kuptimin e përcaktuar për të në legjislacionin e zbatueshëm.

Neni 2

Fushëveprimi ligjor

1. Kjo Marrëveshje zbatohet:

a) në lidhje me Belgjikën, në legjislacionin për:

i) përfitimet për sëmundje të përkohshme dhe barrëindje, në natyrë apo në para, për personat e punësuar, marinarët e marinës tregtare dhe personat e vetëpunësuar;

ii) përfitimet për aksidente në punë dhe sëmundje profesionale;

iii) pensionet e pleqërisë dhe pensionet familjare për personat e punësuar dhe të vetëpunësuar;

iv) përfitimet e invaliditetit për personat e punësuar, marinarët e marinës tregtare dhe personat e vetëpunësuar;

dhe në lidhje vetëm me pjesën II, në legjislacionin për:

v) sigurimet shoqërore për personat e punësuar;

vi) statutin social të personave të vetëpunësuar;

b) në lidhje me Shqipërinë, në të gjithë legjislacionin për:

i) sa i përket skemës së sigurimeve shoqërore:

- përfitimet në para për sëmundje për personat e punësuar;

- përfitimet në para për barrëindje për personat e punësuar dhe personat e vetëpunësuar, si dhe për punëdhënësit;

- përfitimet në para për aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale për personat e punësuar;

- pensionet e pleqërisë, të invaliditetit dhe familjare për personat e punësuar dhe të vetëpunësuar, si dhe për punëdhënësit;

ii) sa i përket skemës së detyrueshme të sigurimit shëndetësor, përfitojnë nga skema e detyrueshme e sigurimit shëndetësor kategoritë e mëposhtme:

- a) personat e punësuar;
- b) individët e vetëpunësuar;
- c) punëtorët e papaguar të familjes;
- d) personat e tjerë ekonomikisht aktivë;
- e) personat që marrin përfitime nga Instituti i Sigurimeve Shoqërore;
- f) personat që marrin asistencë sociale apo pagesa për invaliditet sipas legjislacionit përkatës;
- g) personat e regjistruar si punëkërkuar të papunë në Shërbimin Kombëtar të Punësimit;
- h) azilkërkuarët e huaj në Republikën e Shqipërisë;
- i) fëmijët nën moshën 18 vjeç;
- j) nxënësit dhe studentët nën moshën 25 vjeç, nëse nuk kanë të ardhura nga aktivitete ekonomike;
- k) kategoritë e individëve të përcaktuara nga ligje të veçanta;
- l) personat e siguruar vullnetarisht.

2. Kjo Marrëveshje zbatohet, gjithashtu, për të gjitha aktet apo rregulloret që amendojnë apo shtrijnë legjislacionin e specifikuar në paragrafin 1 të këtij neni.

Kjo zbatohet për çdo akt apo rregullore që shtrin skemat ekzistuese në kategori të reja përfituesish, nëse, lidhur me këtë, shteti kontraktues që ka amenduar legjislacionin e vet, nuk njofton brenda gjashtë muajve nga botimi zyrtar i ligjeve në fjalë, shtetin tjetër kontraktues për kundërshtimet e veta.

Kjo Marrëveshje nuk zbatohet për aktet apo rregulloret që parashikojnë krijimin e një dege të re të sigurimeve shoqërore, nëse autoritetet kompetente të shteteve kontraktuese nuk bien dakord për këtë aplikim.

Neni 3

Fushëveprimi personal

Nëse nuk specifikohet ndryshe, kjo Marrëveshje do të zbatohet për të gjithë personat që janë apo kanë qenë subjekt i legjislacionit të secilit prej shteteve kontraktuese dhe për persona të tjerë që trashëgojnë të drejta nga këta persona.

Neni 4

Trajtimi i barabartë

Nëse nuk specifikohet ndryshe në këtë Marrëveshje, personat e referuar në nenin 3, do të jenë subjekt i detyrimeve dhe do të përfitojnë nga legjislacioni i shtetit kontraktues me të njëjtat kushte, si dhe shtetasit e atij shteti.

Neni 5

Eksportimi i përfitimeve

1. Nëse nuk specifikohet ndryshe, në këtë Marrëveshje, përfitimet në para për sëmundje, invaliditet, aksidente në punë dhe sëmundje profesionale, si dhe pensionet e pleqërisë dhe pensionet familjare, të përfituara sipas legjislacionit të secilit prej shteteve kontraktuese, nuk mund të jenë subjekt reduktimi apo ndryshimi për shkak të faktit se përfituesi qëndron apo ka vendqëndrimin në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

2. Përfitimet në para, për pleqëri, në rast të humbjes së mbajtësit të familjes, të aksidenteve në punë dhe sëmundjeve profesionale, që jepen nga secili prej shteteve kontraktuese, u paguhen shtetasve të shtetit tjetër kontraktues me qëndrim në territorin e një shteti të tretë, sipas

kushteve të parashikuara në legjislacionin kombëtar të shtetit të mëparshëm kontraktues për shtetasit e vet me qëndrim në territorin e atij shteti të tretë.

Neni 6

Dispozitat për reduktimin apo pezullimin

Në rast se një përfitim përkon me përfitime të tjera të sigurimeve sociale apo me të ardhura të tjera nga një aktivitet profesional, dispozitat për reduktimin apo pezullimin, të parashikuara në legjislacionin e një shteti kontraktues, do të zbatohen për përfituesit edhe nëse këto përfitime përfitoheshin nga një skemë e shtetit tjetër kontraktues, apo nëse aktivitetet profesionale përkatëse ushtrohen në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

Megjithatë, kjo dispozitë nuk zbatohet kur përfitime të së njëjtës natyrë jepen nga agjenci kompetente të të dy shteteve kontraktuese në përputhje me dispozitat e neneve 29 dhe 30 të kësaj Marrëveshjeje.

PJESA II

DISPOZITA PËR LEGJISLACIONIN E ZBATUESHËM

Neni 7

Dispozita të përgjithshme

1. Në bazë të neneve 8 deri 10, legjislacioni i zbatueshëm përcaktohet në përputhje me dispozitat e mëposhtme:

a) Një person, që ushtron një aktivitet profesional në territorin e një shteti kontraktues, është subjekt i legjislacionit të atij shteti kontraktues, pavarësisht nga shteti ku punëdhënësi ka regjistruar zyrën e vet;

b) Një person, që është anëtar i personelit të udhëtimit apo fluturimit të një kompanie, e cila operon, me qira apo pagesë apo në llogari të vet, shërbime ndërkombëtare transporti për pasagjerë apo mallra dhe ka zyrën e vet të regjistruar në territorin e një shteti kontraktues, është subjekt i legjislacionit të atij shteti kontraktues;

c) Një person, që punon në bordin e një anijeje që mban flamurin e një shteti kontraktues, është subjekt i legjislacionit të shtetit në të cilin ai ka vendqëndrimin.

2. Në rast të ushtrimit të njëkohshëm të një aktiviteti vetëpunësimi në Belgjikë dhe të një aktiviteti pune në Shqipëri, aktiviteti i ushtruar në Shqipëri asimilohet në një aktivitet pune në Belgjikë, në mënyrë që të përcaktohen detyrimet që rrjedhin nga legjislacioni belg për statusin shoqëror të personave të vetëpunësuar.

3. Personi që ushtron njëkohësisht një aktivitet vetëpunësimi në territorin e të dy shteteve kontraktuese është subjekt vetëm i legjislacionit të shtetit kontraktues në territorin e të cilit ai ka vendqëndrimin e vet të zakonshëm. Për përcaktimin e masës së të ardhurave, në bazë të së cilës përcaktohen kontributet sipas legjislacionit të këtij shteti kontraktues, merren parasysh të ardhurat nga profesioni si person i vetëpunësuar, të fituara në territorin e të dy shteteve, në përputhje me legjislacionin e tyre përkatës.

4. Një person që ushtron njëkohësisht një aktivitet me pagë në territorin e të dy shteteve kontraktuese është subjekt vetëm i legjislacionit të shtetit kontraktues në territorin e të cilit ai ka vendqëndrimin e vet të zakonshëm. Për përcaktimin e masës së të ardhurave, në bazë të së cilës përcaktohen kontributet sipas legjislacionit të këtij shteti kontraktues, merren parasysh të ardhurat nga profesioni si një person i paguar, të fituara në territorin e të dy shteteve, në përputhje me legjislacionin e tyre përkatës.

Neni 8

Dispozita të veçanta

1. Një person i punësuar, i cili duke qenë në shërbim të një punëdhënësi me një zyrë nga e cila ai varet zakonisht, në territorin e një prej shteteve kontraktuese, dërgohet nga ai punëdhënësi në territorin e shtetit tjetër kontraktues për të punuar për të, mbetet subjekt i legjislacionit të shtetit të mëparshëm kontraktues, sikur të vazhdonte të ishte i punësuar në territorin e tij, me kusht që kohëzgjatja e parashikuar e punës së tij të mos kalojë 24 muaj dhe që ai të mos jetë dërguar për të zëvendësuar një person tjetër, periudha e transferimit të të cilit ka përfunduar. Anëtarët e familjes që shoqërojnë personin e punësuar janë subjekt i legjislacionit të shtetit kontraktues të mëparshëm, nëse nuk ushtrojnë aktivitete profesionale.

2. Nëse transferimi i referuar në paragrafin 1 të këtij neni vazhdon edhe pas 24 muajsh, autoritetet kompetente të të dy shteteve kontraktuese apo agjencitë e caktuara prej tyre mund të bien dakord që punonjësi të mbetet subjekt vetëm i legjislacionit të shtetit të parë kontraktues.

3. Paragrafi 1 i këtij neni zbatohet kur një person që është dërguar nga punëdhënësi i vet nga territori i një shteti kontraktues në territorin e një vendi të tretë, dërgohet më pas nga ai punëdhënësi, nga territori i vendit të tretë në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

4. Punonjësi i një shoqërie transporti që ka zyrën e vet të regjistruar në territorin e një prej shteteve kontraktuese dhe transferohet nga punëdhënësi i vet në territorin e shtetit tjetër kontraktues apo që punon atje përkohësisht apo në mënyrë ambulatory, është subjekt i legjislacionit të shtetit kontraktues në të cilin shoqëria ka zyrën e vet të regjistruar. Megjithatë, nëse shoqëria ka një degë apo përfaqësim të përhershëm në territorin e shtetit tjetër kontraktues, atëherë punonjësi i punësuar atje është subjekt i legjislacionit të shtetit kontraktues ku është krijuar dega apo përfaqësia e përhershme.

Anëtarët e familjes, që shoqërojnë personin e punësuar, do të jenë subjekt i legjislacionit të të njëjtit Shtet Kontraktues, si dhe personi i punësuar, nëse nuk ushtrojnë aktivitete profesionale.

Neni 9

Nëpunësit e shërbimit civil

Nëpunësit e shërbimit civil dhe personeli ekuivalent i një shteti kontraktues, të transferuar në territorin e shtetit tjetër kontraktues për të ushtruar aktivitetin e tyre atje, si dhe anëtarët e familjes së tyre, që i shoqërojnë dhe nuk ushtrojnë vetë aktivitete profesionale, mbeten subjekt i legjislacionit të shtetit kontraktues të mëparshëm.

Neni 10

Anëtarët e misioneve diplomatike dhe zyrave konsullore

1. Shtetasit e një shteti kontraktues, të dërguar nga qeveria e këtij shteti kontraktues në territorin e shtetit tjetër kontraktues si anëtarë të një misioni diplomatik apo të zyrës konsullore, janë subjekt i legjislacionit të shtetit kontraktues të mëparshëm.

2. Personat e angazhuar në nivel vendor nga një mision diplomatik apo zyrë konsullore e një prej shteteve kontraktuese në territorin e shtetit tjetër kontraktues janë subjekt vetëm i legjislacionit të këtij shteti kontraktues.

3. Kur misioni diplomatik apo zyra konsullore e shtetit akreditues punëson persona, të cilët në bazë të paragrafit 2 të këtij neni, janë subjekt i legjislacionit të shtetit pritës, misioni apo zyra plotëson detyrimet e përcaktuara për punëdhënësit sipas legjislacionit të këtij shteti.

4. Dispozitat në paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni, gjithashtu, zbatohen në mënyrë analogjike për personat e punësuar në shërbimin privat të një personi të specifikuar në paragrafin 1 të këtij neni.

5. Dispozitat e paragrafëve 1 deri 4 të këtij neni nuk zbatohen për anëtarët e nderit të një zyre konsullore dhe as për personat e punësuar në shërbimin privat të këtyre personave.

6. Dispozitat e këtij neni zbatohen, gjithashtu, për anëtarët e familjeve të personave, të referuar në paragrafët 1 deri 4, që jetojnë në shtëpi, nëse nuk ushtrojnë aktivitet profesional.

Neni 11

Përfitimet

Në interes të personave të caktuar të siguar apo të kategorive të caktuara të personave të siguar, autoritetet kompetente, me marrëveshje të ndërsjellë, mund të përcaktojnë përfitime për dispozitat e neneve 7 deri 10, nëse personat që preken janë subjekt i legjislacionit të një prej shteteve kontraktuese.

PJESA III

DISPOZITA TË VEÇANTA PËR PËRFITIMET

KREU 1

SËMUNDJA DHE BARRËLINDJA

Neni 12

Bashkimi i periudhave të sigurimit

Për fitimin, ndërprerjen apo kthimin e së drejtës për përfitime dhe të periudhës gjatë së cilës ato jepen, periudhat e sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të të dy Shteteve bashkohen, kur është e nevojshme dhe në masën që ato nuk mbivendosen.

Neni 13

Përfitimet në natyrë gjatë qëndrimit në territorin e shtetit tjetër kontraktues

1. Një person i siguar, që ka fituar të drejtën e përfitimit në natyrë sipas legjislacionit të një prej shteteve kontraktuese dhe gjendja e të cilit kërkon domosdoshmërisht kujdes shëndetësor të menjëhershëm gjatë qëndrimit në territorin e shtetit tjetër kontraktues, fiton të drejtën e përfitimeve në natyrë në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

2. Përfitimet në natyrë jepen në emër të agjencisë kompetente, nga agjencia e vendit të qëndrimit, në përputhje me dispozitat që administron; megjithatë, periudha, gjatë së cilës mund të jepen përfitimet përcaktohet nga shteti kompetent apo agjencia legjislacioni i së cilës zbatohet.

3. Paragrafi 1 i këtij neni nuk zbatohet:

a) Kur një person i siguar procedon pa autorizimin e agjencisë kompetente në territorin e shtetit tjetër kontraktues, me qëllim marrjen atje të trajtimit mjekësor;

b) Përveçse në rast të një emergjence absolute, për proteza, pajisje kryesore dhe përfitime të tjera të konsiderueshme në natyrë, lista e të cilave është përcaktuar në marrëveshjen e përbashkët nga autoritetet kompetente.

4. Agjencia kompetente e vendit të qëndrimit duhet të përcaktojë nevojën e menjëhershme për kujdes, të referuar në paragrafin 1 dhe emergjencën absolute të referuar në paragrafin 3.

Neni 14

Përfitimet në natyrë për përfituesit dhe anëtarët e familjes me vendqëndrim në territorin e shtetit tjetër kontraktues

1. Një person i siguruar që ka fituar të drejtën e përfitimeve në natyrë sipas legjislacionit të një prej shteteve kontraktuese dhe që ka vendqëndrimin në territorin e shtetit tjetër kontraktues, si dhe anëtarët e familjes së tij që banojnë aty, gjithashtu, marrin përfitime në natyrë në territorin e këtij shteti tjetër kontraktues.

2. Anëtarët e familjes së një personi të siguruar, subjekt i legjislacionit të një shteti kontraktues dhe që banojnë në territorin e shtetit tjetër kontraktues, marrin përfitime në natyrë në territorin e këtij shteti tjetër kontraktues.

3. Përfitimet në natyrë jepen në emër të agjencisë kompetente nga agjencia e vendit të qëndrimit, në përputhje me dispozitat që administrojnë. Megjithatë, periudha gjatë së cilës mund të jepen përfitimet, përcaktohet nga legjislacioni i shtetit kompetent.

4. Paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni nuk zbatohen për anëtarët e familjes, nëse ata kanë një të drejtë të pavarur për përfitime në natyrë, sipas legjislacionit të shtetit kontraktues, në territorin e të cilit ata banojnë.

Megjithatë, një e drejtë e prejardhur për përfitime në natyrë merr përparësi në raport me të drejtat e pavarura, kur e drejta e pavarur në shtetin kontraktues të vendqëndrimit ekziston në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe vetëm mbi bazën e vendqëndrimit të anëtarit në fjalë të familjes në atë shtet kontraktues.

Neni 15

Situata të veçanta në lidhje me përfitimet në natyrë

1. Personi i siguruar që sipas nenit 7, paragrafët 3 dhe 4, si dhe neneve 8 deri 11, është subjekt i legjislacionit të një shteti kontraktues dhe anëtarët e familjes së tij, që e shoqërojnë atë, marrin përfitime në natyrë për të gjithë kohëzgjatjen e qëndrimit të tyre në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

2. Përfitimet në natyrë jepen në emër të agjencisë kompetente, nga agjencia e vendit të qëndrimit, në përputhje me dispozitat që administrojnë. Megjithatë, periudha gjatë së cilës mund të jepen përfitimet, përcaktohet nga legjislacioni i Shtetit kompetent.

Neni 16

Përfitimet në natyrë për përfituesit e pensioneve të invaliditetit, pleqërisë apo familjar

1. Përfituesi i pensionit të invaliditetit, pleqërisë apo familjar, apo i pagesave në rast aksidenti në punë apo sëmundjeje profesionale, në bazë të legjislacionit të dy shteteve kontraktuese, merr për vete dhe për anëtarët e familjes së tij përfitime në natyrë, në përputhje me legjislacionin e shtetit në territorin e të cilit ai banon dhe në llogari të agjencisë kompetente të këtij shteti.

2. Përfituesi i pensionit të invaliditetit, pleqërisë apo familjar, apo i pagesave në rast aksidenti në punë apo sëmundjeje profesionale, bazuar në mënyrë ekskluzive në legjislacionin e secilit prej shteteve kontraktuese, i cili banon në territorin e shtetit tjetër kontraktues, merr për vete dhe për anëtarët e familjes së tij përfitime në natyrë. Përfitimet në natyrë jepen në emër të agjencisë kompetente, nga agjencia e vendit të qëndrimit, në përputhje me dispozitat që administrojnë. Megjithatë, periudha, gjatë së cilës mund të jepen përfitimet, përcaktohet nga legjislacioni i shtetit kompetent.

Neni 17

Kontributet nga përfituesit e përfitimeve të pleqërisë, familjar dhe invaliditetit

1. Institucioni kompetent i një shteti që është përgjegjës sipas legjislacionit që zbaton për të bërë zbritje të kontributeve për përfitime në natyrë mund të kërkojë dhe kompensojë zbritje të

tilla, të llogaritura sipas legjislacionit që zbaton vetëm deri në masën që kostoja e përfitimeve të parashikuara në nenin 16 të kësaj Marrëveshjeje të mbulohet nga një institucion i shtetit në fjalë.

2. Kur në rastet e referuara në nenin 16, paragrafi 2, përfituesi i përfitimeve të pleqërisë, familjar dhe invaliditetit është subjekt i pagesave të kontributeve për të mbuluar përfitimet në natyrë në bazë të legjislacionit të shtetit ku përfituesi në fjalë banon, këto kontribute nuk paguhen për shkak të këtij vendqëndrimi.

Neni 18

Përfitimet në natyrë gjatë një qëndrimi në territorin e shtetit kontraktues kompetent

Personat e referuar në paragrafët 1 dhe 2 të nenit 14 dhe në paragrafin 2 të nenit 16 të kësaj Marrëveshjeje, të cilët qëndrojnë në territorin e Shtetit Kontraktues kompetent, marrin përfitime në natyrë në territorin e këtij shteti, në llogari të tij dhe në përputhje me dispozitat e administruara nga agjencia e vendit të qëndrimit.

Neni 19

Rimbursimi i përfitimeve në natyrë midis agjencive

1. Masa reale e përfitimeve në natyrë, e dhënë sipas dispozitave të neneve 13, 14, 15 dhe 16 të paragrafit 2 rimbursohet nga agjencia kompetente për agjencinë që ka dhënë këto përfitime, sipas procedurës së parashikuar në Marrëveshjen Administrative.

2. Në marrëveshje të përbashkët, autoritetet kompetente mund të bëjnë plotësisht ose pjesërisht rimbursimin e referuar në paragrafin 1 apo mund të parashikojnë një tjetër mënyrë rimbursimi.

Neni 20

Pagesa e përfitimeve në natyrë

1. Kur një person i siguruar apo anëtarët e familjes së tij fitojnë të drejtën e përfitimeve në natyrë, sipas legjislacionit të një shteti kontraktues, këto përfitime jepen ekskluzivisht nga llogaria e agjencisë kompetente të këtij shteti kontraktues.

2. Kur një person i siguruar fiton të drejtën e përfitimeve në natyrë, sipas legjislacionit të të dy shteteve kontraktuese, zbatohen rregullat si më poshtë:

a) Këto përfitime jepen nga llogaria e agjencisë së shtetit kontraktues, në territorin e të cilit ato janë dhënë;

b) Kur përfitimet jepen në territorin e një shteti tjetër, jo në dy shtetet kontraktuese, ato ekskluzivisht paguhen nga llogaria e agjencisë së vendqëndrimit.

Neni 21

Përfitimet në para në rast sëmundjeje dhe barrë lindjeje

1. Personi i siguruar që plotëson kushtet e legjislacionit të shtetit kompetent për të drejtën e përfitimeve në para nga sigurimi për sëmundje dhe barrë lindjeje, duke marrë në konsideratë, kur është e nevojshme, dispozitat e nenit 12 të kësaj Marrëveshjeje, ruan të drejtën për marrjen e këtyre përfitimeve, nëse ai qëndron në territorin e shtetit tjetër. Përfitimet në para jepen direkt nga agjencia kompetente për përfituesin. Përfitimet në natyrë, të nevojshme për vazhdimin e trajtimit mjekësor të personit të përmendur në këtë paragraf, jepen nga agjencia e vendit të qëndrimit, në përputhje me legjislacionin që kjo agjenci aplikon në emër të agjencisë kompetente. Megjithatë, periudha gjatë së cilës mund të jepen përfitimet, përcaktohet nga legjislacioni i shtetit kompetent.

2. Përfituesi i përfitimeve në para bazuar në legjislacionin e një shteti kontraktues, ruan ende të drejtën për këto përfitime, nëse transferon vendqëndrimin e tij në territorin e shtetit tjetër kontraktues. Autoriteti kompetent i shtetit debitor të përfitimeve mund të kërkojë një autorizim paraprak nga agjencia kompetente për transferimin e vendqëndrimit. Megjithatë, ky autorizim mund të refuzohet vetëm nëse lëvizja e personit në fjalë nuk këshillohet për shkaqe mjekësore të përcaktuara saktë.

KREU 2 AKSIDENTET NË PUNË DHE SËMUNDJET PROFESIONALE

Neni 22

Përfitimet në natyrë të administruara në territorin e shtetit tjetër kontraktues

1. Personi i siguruar, që për shkak të aksidentit në punë apo të një sëmundjeje profesionale ka të drejtën për përfitim në natyrë, në përputhje me legjislacionin e një shteti kontraktues, merr përfitime në natyrë kur qëndron apo ka vendqëndrimin në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

2. Përfitimet në natyrë jepen në emër të agjencisë kompetente nga agjencia e vendit të qëndrimit apo rezidencës, në përputhje me dispozitat që administrojnë. Megjithatë, periudha gjatë së cilës mund të jepen përfitimet përcaktohet nga legjislacioni i shtetit kompetent.

Neni 23

Rimbursimi i përfitimeve në natyrë midis agjencive

1. Shuma reale e përfitimeve në natyrë, e dhënë në bazë të nenit 22, rimburohet nga agjencia kompetente tek agjencia që ka dhënë këto përfitime, në përputhje me procedurën e përcaktuar në Marrëveshjen Administrative.

2. Autoritetet kompetente, me marrëveshje dypalëshe, mund të heqin dorë tërësisht apo pjesërisht rimbursimin e referuar në paragrafin 1 apo të parashikojnë një mënyrë tjetër rimbursimi.

Neni 24

Marrja parasysh e aksidenteve në punë dhe sëmundjeve profesionale që kanë ndodhur më parë

Nëse legjislacioni i një shteti kontraktues parashikon, shprehimisht apo tërthorazi, se aksidentet në punë apo sëmundjet profesionale që kanë ndodhur më parë do të merren në konsideratë për të vlerësuar shkallën e paaftësisë, aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale, që kanë ndodhur më parë, sipas legjislacionit të shtetit tjetër kontraktues, do të konsiderohen sikur të kishin ndodhur sipas legjislacionit të shtetit të parë.

Neni 25

Aksidentet gjatë trafikut të udhëtarëve

Aksidenti që ndodh gjatë trafikut të udhëtarëve në territorin e shtetit kontraktues dhe jo në shtetin kompetent konsiderohet sikur ka ndodhur në territorin e shtetit kontraktues.

Neni 26

Mbikëqyrja e një sëmundjeje profesionale

1. Kur një person i siguruar që vuan një sëmundje profesionale, bazuar në legjislacionin e dy shteteve kontraktuese, ka zhvilluar një aktivitet që nga natyra e tij mund të shkaktojë atë sëmundje, përfitimet që ai apo familjarët e tij mund të kërkojnë do të jepen ekskluzivisht në përputhje me legjislacionin e shtetit në territorin e të cilit është zhvilluar së fundi aktiviteti dhe do t'i nënshtrohet faktit që personi në fjalë të përmbushë kushtet e këtij legjislacioni, duke marrë parasysh, kur është e nevojshme, dispozitat e paragrafit 2.

2. Nëse, bazuar në legjislacionin e shtetit kontraktues, dhënia e përfitimeve për një sëmundje profesionale lidhet me kushtin që sëmundja në fjalë të jetë diagnostikuar fillimisht brenda territorit të tij, ky kusht do të konsiderohet i plotësuar, nëse sëmundja është diagnostikuar fillimisht në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

3. Nëse, bazuar në legjislacionin e një shteti kontraktues, dhënia e përfitimeve për një sëmundje profesionale lidhet me kushtin që aktiviteti që mund të shkaktojë sëmundjen në fjalë të jetë zhvilluar gjatë një periudhe të caktuar, agjencia kompetente e këtij shteti merr parasysh, kur është e nevojshme, periudhat gjatë të cilave ky aktivitet është zhvilluar, bazuar në legjislacionin e shtetit tjetër kontraktues, sikur të ishte zhvilluar sipas legjislacionit të shtetit të parë.

Neni 27

Përkeqësimi i një sëmundjeje profesionale

Në rastin e përkeqësimit të një sëmundjeje profesionale, nëse personi i siguruar që ka marrë apo është duke marrë kompensim për një sëmundje profesionale, sipas legjislacionit të çdonjërit prej shteteve kontraktuese, për një sëmundje profesionale të së njëjtës natyrë, kërkon të drejtat për përfitime sipas legjislacionit të shtetit tjetër kontraktues, do të zbatohen rregullat e mëposhtme:

a) Nëse personi në fjalë nuk ka zhvilluar në territorin e shtetit të fundit një aktivitet profesional që mund të shkaktojë apo përkeqësojë sëmundjen në fjalë, agjencia kompetente e shtetit të mëparshëm do të jetë përgjegjëse për mbulimin e kostos së përfitimeve sipas dispozitave të legjislacionit që administrojnë, duke marrë parasysh përkeqësimin;

b) Nëse personi në fjalë ka realizuar një aktivitet të tillë profesional në territorin e shtetit tjetër, agjencia kompetente e shtetit të mëparshëm do të jetë përgjegjëse për mbulimin e kostove të përfitimeve sipas dispozitave të legjislacionit që administrojnë, pa marrë parasysh përkeqësimin; agjencia kompetente e shtetit të dytë do të japë një shtesë për personin në fjalë, shuma e së cilës do të përcaktohet nga legjislacioni i këtij shteti dhe do të jetë e barabartë me diferencën midis shumës totale të përfitimit pas përkeqësimit dhe shumës së përfitimit që duhej paguar para se të ndodhte përkeqësimi.

KREU 3

PËRFITIMET E PLEQËRISË, FAMILJARE DHE INVALIDITETIT

Neni 28

Bashkimi i periudhave të sigurimit

1. Pavarësisht nga dispozitat e paragrafit 2, për marrjen, mbajtjen apo rimarrjen e së drejtës për përfitim pleqërie, familjar apo invaliditeti, periudhat e sigurimit dhe periudhat ekuivalente të plotësuara sipas legjislacionit të njërit nga shtetet kontraktuese për përfitimet e pleqërisë, familjare ose invaliditeti, do të bashkohen, kur është e nevojshme dhe deri në shkallën që ato të mos mbivendosen, me periudhat e sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të shtetit tjetër kontraktues.

Kur periudhat e njohura si periudha ekuivalente me një periudhë sigurimi përputhen, Belgjika do të marrë parasysh vetëm periudhat ekuivalente që vijnë direkt pas një aktiviteti profesional në Belgjikë.

2. Nëse legjislacioni i njërit prej shteteve kontraktuese e lidh dhënien e përfitimit të pleqërisë, familjar ose invaliditetit, me kushtin që periudhat e sigurimit të plotësohen në një profesion të caktuar, do të bashkohen për dhënien e së drejtës të këtyre përfitimeve vetëm periudhat e sigurimit të plotësuara apo të njohura si ekuivalente në të njëjtin profesion në shtetin tjetër kontraktues.

3. Nëse legjislacioni i njërit prej shteteve kontraktuese e lidh dhënien e përfitimit të pleqërisë, familjar ose invaliditetit, me kushtin që periudhat e sigurimit të plotësohen në një profesion të caktuar dhe kur këto periudha nuk çojnë në të drejtën për përfitimet në fjalë, periudhat në fjalë do të konsiderohen të vlefshme për caktimin e përfitimeve të pleqërisë, familjar apo invaliditetit, të dhëna në skemën e përgjithshme të personave të punësuar.

4. Nëse, pavarësisht zbatimit të paragrafit 1 të këtij neni, një person nuk përmbush kriteret për të marrë një përfitim, do të bashkohen periudhat e sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të një shteti të tretë me të cilin të dy Shtetet Kontraktuese kanë marrëveshje për sigurimet shoqërore, që mundësojnë bashkimin e periudhave të sigurimit.

5. Nëse vetëm Belgjika është e lidhur me një vend të tretë me anë të një marrëveshjeje për sigurimet shoqërore, që zbatohet për personin në fjalë, periudhat e sigurimit të plotësuara në përputhje me legjislacionin e këtij shteti të tretë do të bashkohen për përfitimin e së drejtës për përfitim pleqërie, familjar dhe invaliditeti në të dy shtetet kontraktuese.

Neni 29

Llogaritja e përfitimit të pleqërisë dhe pensionit familjar

1. Nëse një person fiton të drejtën për përfitim pleqërie apo familjar, sipas legjislacionit të njërit prej shteteve kontraktuese pa pasur nevojën për bashkimin e periudhave të sigurimit, agjencia e këtij shteti do ta llogarisë përfitimin bazuar direkt te periudhat e sigurimit të përmbushura në këtë shtet dhe vetëm sipas legjislacionit të tij.

Kjo agjenci do të llogarisë edhe masën e përfitimit të pleqërisë apo familjar, që do të mund të merret duke zbatuar rregullat e specifikuara në paragrafin 2(a) dhe (b). Do të merret parasysh vetëm masa më e madhe ndër këto dy masa.

2. Nëse një person fiton të drejtën për përfitim pleqërie apo familjar nga legjislacioni i një prej shteteve kontraktuese, kur kjo e drejtë fitohet vetëm me bashkimin e periudhave të sigurimit sipas nenit 28, do të zbatohen rregullat e mëposhtme:

a) Agjencia e këtij shteti kontraktues do të llogarisë shumën teorike të përfitimit sikur të gjitha periudhat e sigurimit të përmbushura sipas legjislacioneve të dy shteteve kontraktuese të ishin plotësuara sipas legjislacionit të vet;

b) Agjencia e këtij shteti kontraktues më pas do të llogarisë shumën për t'u paguar, bazuar në masën e specifikuar sipas "a", në raport me kohëzgjatjen e periudhave të sigurimit sipas legjislacionit të vet, të lidhur me kohëzgjatjen e të gjitha periudhave të sigurimit të llogaritura sipas "a".

3. Nëse kohëzgjatja e periudhave të sigurimit të bashkuara, sipas nenit 28 të kësaj Marrëveshjeje, e kalon maksimumin e periudhës së sigurimit të mundshme, sipas legjislacionit të zbatuar, agjencia kompetente përcakton masën e përfitimit proporcional ndaj periudhave të sigurimit, të përmbushura sipas këtij legjislacioni në raport me periudhat e sigurimit që kanë shërbyer si bazë për llogaritjen e masës së përfitimit të pandarë.

Neni 30

Llogaritja e përfitimeve të invaliditetit

1. Nëse e drejta për përfitime invaliditeti e parashikuar nga legjislacioni i njërit prej shteteve kontraktuese lind vetëm pas bashkimit të periudhave të sigurimit, të përmbushura në të dy shtetet kontraktuese në përputhje me nenin 28 të kësaj Marrëveshjeje, masa e përfitimit për t'u paguar përcaktohet sipas procedurës së specifikuar në nenin 29, paragrafi 2 i kësaj Marrëveshjeje.

2. Nëse e drejta për përfitime invaliditeti në Belgjikë është hapur pa u bazuar te dispozitat e nenit 28 të kësaj Marrëveshjeje, dhe nëse masa që rezulton nga shuma e përfitimit shqiptar të invaliditetit dhe përfitimit belg të invaliditetit, llogaritur në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, është më e ulët se masa e përfitimit për t'u paguar, bazuar vetëm në legjislacionin belg, agjencia kompetente belge do të japë një shtesë të barabartë me diferencën e totalit të këtyre dy përfitimeve dhe shumës për t'u dhënë vetëm sipas legjislacionit belg.

Neni 31

Përfitimet e invaliditetit gjatë një qëndrimi në shtetin tjetër kontraktues

Përfituesi i një përfitimi për invaliditet sipas legjislacionit të njërit prej shteteve kontraktuese ka ende të drejtë për këtë përfitim gjatë një qëndrimi të tij në shtetin tjetër kontraktues, kur ky qëndrim është autorizuar fillimisht nga agjencia kompetente e shtetit të parë kontraktues. Megjithatë, ky autorizim mund të refuzohet vetëm nëse qëndrimi ndodh në periudhën gjatë së cilës sipas legjislacionit të shtetit të parë kontraktues, agjencia kompetente e këtij shteti kontraktues duhet të vlerësojë apo rishikojë gjendjen e invaliditetit.

Neni 32

Periudhat e sigurimit më të shkurtra se një vit

Pavarësisht nga dispozitat e nenit 28, në rastet e synuara në nenin 29, paragrafi 2 dhe nenin 30, paragrafi 1, nuk jepet asnjë përfitim invaliditeti, pleqërie apo familjar nga agjencia kompetente belge kur periudhat e sigurimit të plotësuara, sipas legjislacionit të vet, që i paraprijnë riskut, nuk arrijnë në total një vit.

Neni 33

Rishikimi i mundshëm i përfitimeve

1. Nëse, për shkak të rritjes së kostos së jetesës, lëvizjes së niveleve të pagave apo kushteve të tjera të përshtatjes, përfitimet e pleqërisë, familjare ose invaliditetit të njërit prej shteteve kontraktuese, ndryshojnë me një përqindje apo shumë të caktuar, nuk është e nevojshme të procedohet me një llogaritje të re të përfitimeve të pleqërisë, familjare apo invaliditetit të shtetit tjetër kontraktues.

2. Nga ana tjetër, në rast të modifikimit të rregullave të procesit të llogaritjes në lidhje me dhënien e përfitimeve të pleqërisë, familjare apo invaliditetit, do të bëhet një llogaritje e re sipas neneve 29 dhe 30. Kjo dispozitë nuk do të ndikojë mbi përfitimet e paguara deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij rishikimi.

PJESA IV

DISPOZITA TË NDRYSHME

Neni 34

Përgjegjësitë e autoriteteve kompetente

Autoritetet kompetente:

a) Me anë të masave administrative, marrin masat e kërkuara për të zbatuar këtë Marrëveshje dhe caktojnë agjencitë koordinuese, agjencitë e vendit të qëndrimit apo rezidencës dhe agjencitë kompetente;

b) Përcaktojnë procedurat për asistencën e përbashkët administrative, duke përfshirë pjesëmarrjen në shpenzimet lidhur me marrjen e evidencave mjekësore, administrative apo të tjera që nevojiten për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje;

c) Komunikojnë direkt me njëra-tjetrën çdo informacion lidhur me masat e marra për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje;

d) Komunikojnë direkt me njëra-tjetrën, sa më shpejt të jetë e mundur, të gjitha ndryshimet në legjislacionin e tyre në masën që këto ndryshime ndikojnë në zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

Neni 35

Bashkëpunimi administrative

1. Për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, autoritetet kompetente, si dhe agjencitë kompetente të të dy shteteve kontraktuese shkëmbejnë praktikën e duhura, siç mund të vepronin për zbatimin e legjislacionit të tyre. Në parim, kjo asistencë bëhet pa pagesë; megjithatë, autoritetet kompetente mund të bien dakord për rimbursimin e disa shpenzimeve.

2. Përfitimi nga përjashtimet apo ulja e taksave, pagesa e vulave apo tarifat e regjistrimit, apo dokumentimit që janë parashikuar në legjislacionin e njërit shtet kontraktues lidhur me certifikatat apo dokumentet e tjera, meqë do të duhet të përgatiten për zbatimin e legjislacionit të atij shteti do të shtrihen te certifikatat dhe dokumentet e tjera të ngjashme që do të përgatiten për zbatimin e legjislacionit të shtetit tjetër.

3. Të gjitha aktet dhe dokumentet që do të duhet të përgatiten për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje do të përjashtohen nga noterizimi nga ana e autoriteteve diplomatike apo konsullore.

4. Për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, autoritetet kompetente dhe agjencitë e shteteve kontraktuese mund të komunikojnë direkt me njëri-tjetrin, si dhe me çdo person, pavarësisht vendqëndrimit të personit. Ky komunikim mund të bëhet në një nga gjuhët e përdorura për qëllimet zyrtare të shteteve kontraktuese.

Neni 36

Kërkesat, njoftimet dhe apelimet

Kërkesat, njoftimet apo apelimet që sipas legjislacionit të njërit prej shteteve kontraktuese duhet të dorëzohen brenda një periudhe të caktuar te një autoritet, agjenci apo juridiksion i atij shteti kontraktues, do të pranohen nëse paraqiten brenda së njëjtës periudhë të specifikuar te një autoritet, agjenci apo juridiksion i shtetit tjetër kontraktues. Në këtë rast, kërkesat, njoftimet apo apelimet duhet të dërgohen pa vonesa tek autoriteti apo agjencia e shtetit kontraktues të parë direkt ose përmes autoriteteve kompetente të shteteve kontraktuese.

Datat në të cilat këto kërkesa, njoftime apo apeline dorëzohen te një autoritet, agjenci apo juridiksion i shtetit të dytë kontraktues konsiderohen si data të dorëzimit tek autoriteti, agjencia apo juridiksioni i autorizuar për të pranuar këto kërkesa, njoftime apo apeline.

Një aplikim apo dokument nuk mund të refuzohet nga autoriteti kompetent apo organizatat e një shteti kontraktues vetëm për shkak se është në gjuhën zyrtare të shtetit tjetër kontraktues.

Neni 37

Shkëmbimi i të dhënave personale

1. Agjencitë e të dy shteteve kontraktuese autorizohen për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje dhe për shkëmbimin e të dhënave personale, përfshirë të dhëna në lidhje me të ardhurat e personave që mund t'i nevojiten agjencisë së shtetit kontraktues për zbatimin e legjislacionit të sigurimeve shoqërore.

2. Gjatë komunikimit të këtyre të dhënave, agjencia e një shteti kontraktues duhet të respektojë legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale të këtij shteti kontraktues.

3. Mbajtja, përpunimi dhe shpërndarja e të dhënave personale nga agjencia e shtetit kontraktues, të cilit i janë komunikuar këto të dhëna, rregullohet nga legjislacioni për mbrojtjen e të dhënave personale të këtij shteti kontraktues.

4. Të dhënat, të cilat janë referuar në këtë nen, do të përdoren ekskluzivisht për zbatimin e legjislacionit për sigurimet shoqërore.

Neni 38

Pagesa e përfitimeve

Pagesa e përfitimeve, bazuar në këtë Marrëveshje, mund të bëhet në monedhën e secilit shtet kontraktues.

Nëse personi i interesuar vendos të marrë përfitimin e paguar në monedhë tjetër dhe jo në monedhën zyrtare të një prej shteteve kontraktuese, risku i shkëmbimit mbulohet nga personi i interesuar.

Transferrat për shkak të zbatimit të kësaj Marrëveshjeje kryhen sipas rregullimeve në fuqi të vendosura ndërmjet shteteve kontraktuese.

Dispozitat ligjore, lidhur me kontrollin e monedhës së një shteti kontraktues, nuk mund të ndërhyjnë në transferimin e fondeve që rrjedhin nga zbatimi i kësaj Marrëveshjeje.

Neni 39

Njohja e vendimeve dhe dokumenteve që aplikohen

1. Të gjitha vendimet në fuqi të gjykatave, si dhe vendimet e zbatueshme të agjencisë kompetente apo autoriteteve kompetente të një shteti kontraktues në lidhje me kontributet dhe përfitimet nga sigurimet shoqërore, do të njihen nga shteti tjetër kontraktues.

2. Njohja mund të refuzohet vetëm në rast kur bie ndesh me rendin publik të shtetit kontraktues në të cilin do të zbatohet dokumenti apo vendimi në fjalë.

3. Procedura e zbatimit të vendimeve dhe akteve të formës së prerë duhet të jetë në përputhje me legjislacionin e shtetit kontraktues në territorin e të cilit do të bëhet zbatimi, që mbikëqyr zbatimin e këtyre vendimeve dhe akteve. Vendimi apo akti duhet të shoqërohet nga një vërtetim që konfirmon zbatueshmërinë e tij.

4. Kontributet e paguara dhe përfitimet e tyre do të kenë, brenda qëllimit të procedurës së zbatimit, falimentimit apo marrëveshjes së detyruar në territorin e shtetit tjetër kontraktues, të njëjtën shkallë preference si kërkesat përkatëse në territorin e këtij shteti kontraktues.

5. Kërkesat, që janë subjekt i korrigjimit apo korrigjimit të detyruar, mbrohen nga të njëjtat garanci dhe privilegje si kërkesat e së njëjtës natyrë të një agjencie që ndodhet në territorin e shtetit kontraktues në të cilin është bërë korrigjimi apo korrigjimi i detyruar.

Neni 40

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Mosmarrëveshjet që lindin nga interpretimi apo zbatimi i kësaj Marrëveshjeje do të zgjidhen, në masën e mundshme, nga autoritetet kompetente.

Neni 41
Pagesat e papaguara

1. Kur agjencia e një shteti kontraktues i ka paguar përfituesit të përfitimit një shumë që kalon atë për të cilën i ka lindur e drejta, kjo agjenci mund të kërkojë, sipas kushteve dhe brenda kufijve të legjislacionit që zbaton, që agjencia e shtetit tjetër, e cila duhet të paguajë përfitimin në fjalë për përfituesin në fjalë, të zbresë shumën e tepërt nga pagesat e tejkaluara të përfituesit në fjalë. Agjencia e dytë bën zbritjen sipas kushteve dhe brenda kufijve në të cilët është autorizuar ky kompensim në lidhje me legjislacionin që zbaton, sikur të ishte shuma e paguar tepër nga ana e tij dhe transferon shumën e hequr tek agjencia kredituese.

2. Nëse shuma e tepërt nuk mund të zbritet nga borxhet e papaguara, agjencia e një shteti kontraktues, që i ka paguar përfituesit një shumë përfitimi që tejkalon atë që i është dhënë e drejta, sipas kushteve dhe kufijve të specifikuar nga legjislacioni që zbaton, mund të kërkojë që agjencia që paguan përfitimin të shteti tjetër kontraktues në favor të këtij përfituesi, të zbresë shumën e tepërt nga shuma që i paguan përfituesit. Agjencia e dytë bën zbritjen sipas kushteve dhe brenda kufijve që janë përcaktuar për këtë përfitim nga legjislacioni që zbaton, sikur të ishin shuma të paguara tepër nga ana e saj dhe transferon shumën e zbritur tek agjencia kredituese.

Neni 42

Bashkëpunimi në luftën kundër mashtrimit

Gjatë zbatimit të parimeve të përgjithshme në lidhje me bashkëpunimin administrativ, autoritetet kompetente bien dakord për një marrëveshje administrative për rregullat në lidhje me të cilat ata do të bashkëpunojnë në luftën kundër mashtrimit lidhur me kontributet dhe përfitimet e sigurimeve shoqërore që kalojnë kufijtë e shtetit kontraktues, dhe veçanërisht në lidhje me vendqëndrimin aktual të personave, vlerësimin e të ardhurave, llogaritjen e kontributeve dhe mbledhjen e përfitimeve.

PJESA V
DISPOZITA TË PËRKOHSHME DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 43

Ngjarje të ndodhura para hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje

1. Kjo Marrëveshje zbatohet edhe për ngjarjet e ndodhura para hyrjes së saj në fuqi.
2. Kjo Marrëveshje nuk do të krijojë të drejta për të kërkuar përfitim për çdo periudhë para hyrjes së saj në fuqi.
3. Të gjitha periudhat e sigurimit të përmbushura sipas legjislacionit të njërit shtet kontraktues para datës së hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, merren në konsideratë në përcaktimin e së drejtës për përfitim, në përputhje me dispozitat e kësaj Marrëveshjeje.
4. Kjo Marrëveshje nuk zbatohet për të drejtat që janë likuiduar nga dhënia e një pagese shume totale apo rimbursimi i kontributeve.

Neni 44

Rishikimi, parashkrimi dhe dënimi

1. Çdo përfitim që nuk i është paguar apo që është pezulluar për arsye të kombësisë së personit në fjalë apo për arsye të vendqëndrimit të tij në territorin e një shteti kontraktues, përveç atij në të cilin ndodhet agjencia përgjegjëse për pagesë, me kërkesën e personit të interesuar do të paguhet apo rivendoset që nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje.

2. E drejta e personave të interesuar, të cilët para hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje kanë marrë pagesën e një përfitimi, mund të rishikohet gjatë aplikimit nga ata persona, në

përputhje me dispozitat e kësaj Marrëveshjeje. Në asnjë rast ky rishikim nuk do të çojë në zbritjen e së drejtës së parë të personit në fjalë.

3. Nëse kërkesa e referuar në paragrafët 1 ose 2 të këtij neni bëhet brenda dy viteve nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, çdo e drejtë që rrjedh nga zbatimi i kësaj Marrëveshjeje do të jetë efektive nga ajo datë dhe legjislacioni i secilit shtet kontraktues në lidhje me humbjen apo parashkrimin e të drejtave nuk do të jetë i zbatueshëm për personin në fjalë.

4. Nëse kërkesa e referuar në paragrafin 1 ose 2 të këtij neni bëhet pas dy vjetësh pas hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, të drejtat që nuk janë subjekt i humbjes apo që nuk janë parashkruar, do të merren nga data e kërkesës, në rast se nuk do të ketë dispozita legjislative më të favorshme të shtetit kontraktues në fjalë.

Neni 45 **Kohëzgjatja**

Kjo Marrëveshje do të përmbushet pa kufizim në kohëzgjatjen e saj. Ajo mund të anulohet nga secili shtet kontraktues duke dhënë një njoftim me shkrim 12 muaj përpara.

Neni 46 **Garantimi i të drejtave që fitohen gjatë kohës së marrjes së përfitimit**

Në rast të përfundimit të kësaj Marrëveshjeje, të gjitha të drejtat dhe pagesat e përfitimeve të marra sipas kësaj Marrëveshjeje do të vazhdojnë. Shtetet kontraktuese do të bëjnë marrëveshje në lidhje me të drejtat gjatë vazhdimit të marrjes së përfitimit.

Neni 47 **Hyrja në fuqi**

Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit të tretë pas datës së marrjes së njoftimit me anë të të cilit pala e fundit e të dyja shteteve kontraktuese ka njoftuar shtetin tjetër kontraktues se të gjitha kërkesat e brendshme janë përmbushur.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit, duke qenë të autorizuar për këtë, kanë nënshkruar këtë Marrëveshje.

Nënshkruar në Bruksel, më 9.12.2013, në dy kopje, në gjuhët angleze, shqipe, frënge dhe holandeze, ku secili tekst është njëlloj autentik. Në rast të ndonjë divergjence në interpretim, do të mbizotërojë teksti në anglisht.

PËR MBRETËRINË E
BELGJIKËS
Znj. Laurette Onkelinx
Zv.kryeministre,
Ministër i Çështjeve Sociale e
Shëndetit Publik

PËR REPUBLIKËN E
SHQIPËRISË
Z. Erion Veliaj
Ministër i Mirëqënies Sociale
dhe Rinisë